

The Oldest Slovene
Daily in Ohio

Best Advertising
Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio

Oglasi v tem listu so
uspešni

VOLUME XXII. — LETO XXII.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, (SREDA) JANUARY 18, 1939.

STEVILKA (NUMBER) 14

NAČRT ZA DRŽAVNO PODPORO

predloga za 5 milijonov dolarjev državne podpore za državni relif. — Governer Bricker se strinja s predlogom.

COLUMBUS, 17. januarja. — Četrti popoldne je bila zbornica predložena zaslina predloga, ki ima odobritev in podporo zborniških voditeljev in overnerja Brickerja. Ta predloga predlaga izdanje \$5,000,000 iz splošnega državnega skladnika za relif.

Ako jutri zjutraj odbor poslane zbornice odobri predlog, se bo popoldne predloga tudi bježno sprejelo.

Med Clevelandčani, ki so prisvovali tej seji, sta bila tudi tipan Burton in Fred Ramsey, rektor za javno blagostanje. Na podlagi te predloge, bi dočeli različni okraji, katerem ko mesecu ne več kot \$1,250,000, da samo na 50-50 bazi z njivim lastnim denarjem. To se avti z drugimi besedami, da do morali okraji založiti enavto, kot jo bodo dobili od zave.

Mnogo mestnih uradnikov natoje 50-50 bazi, češ, da niso potrebna denarja, ker bi morali nakazati, ako cejo dobiti državno pomoč.

Jasilje med člani unije pleskarjev

eki progresivec je bil silno pretepen, ko se je hotel udeležiti unionske seje. — Morda bo izgubil vid enega očesa.

Sovraštvo med "progresivci" "staro gardo", to je med dvema fakcijama unije pleskarjev (ainters union), je sinčič spet plamelo z novo silo na dan, ki je bil nevarno ranjen neki business agent Painters neila, ki je hotel vstopiti na lokala 765 na 1280 W. St. Omenjeni je Dave Rothstein, ar 42 let in stanujoč na E. 140 st., član lokala 765 in business "progresivcev". Rothstein, bil silno pretepen in se nahajal pod zdravniško oskrbo bolnišnici, kjer bodo tekmo našnje preiskave ugotovili, ali bo izgubil vid enega očesa. C. D. Ward, vodja progresivcev, je izjavil, da bo imel danes konferenco z Eliotom Nessom, rektorjem javne varnosti, s katerim bo razpravljal o položaju, benem se mu bo tudi pritožil d nekim policistom, ki je baje othsteina phehl na cesto, ko ga na seji pretepli.

Seja za koncert Slekotovih atov iz Collinwooda se vrši v tek zvečer ob 8., dne 20. januarja v Slovenskem domu Waterloo Rd. Vsakdo, ki želi delovati pri tem koncertu, je vbrodošel. Nadzorni odbor je prošen, da pride ob 7:30, da edi vstopnice — V. Coff.

Bulkleyev urad
V Bulkley Eldg. je bil včeraj vprt odvetniški urad, bivšega zveznega senatorja Roberta J. Bulkleyja. Firma bo znana pod načabo: Robert J. Bulkley in mes J. Bulkley.

Italijansko časopisje bruha ogenj in žveplo na Francijo in njeno vlado

Najbolj je Italijane pogrelo, ker jim Francozje pripisujejo zajčjo korajzo. — Ugotovitev vatikanskega glasila glede španske vojne.

RIM, 17. januarja. — Francija je bila danes posvarjena po italijanskem časopisu, da bi vsak poziv Francije, da reši slednja barcelonsko vlado, trčil ob rimsko-berlinsko os. Dalje pozivajo listi italijansko ljudstvo, naj bo pripravljeno, da maščuje francoske "žalitve" na italijansko narodno čast.

Mnenje vatikanskega lista Vatikanski list "Osservatore Romano" izjavlja, da morejo katoličani favorizirati in odobravati samo fašistično stvar španske civilne vojne.

Napadi na Francijo

Vse italijansko časopisje je danes ostro napadlo Francijo, ko je italijanska vlada — vsaj začasno — odvrnila svojo pozornost od svojih afriških aspiracij ter to pozornost posvetila španskemu konfliktu.

Italijanska vlada uradno naznana, da je bila kolona italijanskega vojaštva prva, ki je vkorakala v zavzezo Tarrogona. "Za boj proti Italijanom je dobrer vsak francoski penzionist"

Italijansko časopisje silno protestira proti pariškemu listu "Ordre", v katerem je izjavil neki francoski častnik, da je za boj proti Italijanom dober vsak penzioniran Francoz.

Italijanski časopis "Tribuna" piše, da v Franciji pridobiava na moči gibanje, da se pohiti na pomoci "majajoči se Negrinovi vladici."

Junaštvo na Guadalajari in pri Kobaridu

Italijansko časopisje posebno besni, kadar francosko časopisje omenja italijansko "junaštvo" na Guadalajari in strahovite italijanske poraze tekom svetovne vojne pri Kobaridu.

Hrvatje ne priznavajo zakonitosti beograjske skupščine

Dr. Maček se s svojimi poslanci ne bo udeležil zasedanja narodne skupščine, katero smatra za protizakonito.

ZAGREB. — Hrvatski narodni zastopniki, izbrani tekom zadnjih volitev, so na seji, ki ji je predsedoval dr. Vladimir Maček, skleniti — kakor po volitvah leta 1935 — in proglašili sledče: "Hrvatsko narodno zastopstvo ne priznava zakonitosti nove skupščine, izvoljene po volilnem zakonu, po katerem je policija terorizirala volilce ter dovoljevala lažljive izkaze. Zaradi tega volilte niso bile izraz narodne volje, temveč samo krikna absolutizma."

Iz tega je razvidno, da bo dr. Maček nadaljeval s svojo dosevanjo politiko čakanja, dočim se še nič ne poroča, kaj mislijo storiti drugi člani združene opozicije, predvsem Davidovičevi demokratje in Jovanovičevi zemljoradniki.

Seja za koncert Slekotovih atov iz Collinwooda se vrši v tek zvečer ob 8., dne 20. januarja v Slovenskem domu Waterloo Rd. Vsakdo, ki želi delovati pri tem koncertu, je vbrodošel. Nadzorni odbor je prošen, da pride ob 7:30, da edi vstopnice — V. Coff.

Bulkleyev urad
V Bulkley Eldg. je bil včeraj vprt odvetniški urad, bivšega zveznega senatorja Roberta J. Bulkleyja. Firma bo znana pod načabo: Robert J. Bulkley in mes J. Bulkley.

Snega ni kraja

Sinoči je spet zapadlo nekaj svežega snega, ki je naredil spet poleđico na cestah, tako da je moralna policija posvariti avtomobile, naj pažijo, ker so ceste nevarne prometu. Za danes napoveduje vremenski preročnik že sneg, temperatura pa da bo pada skoraj na ničlo. Tudi za danes ponovo se napoveduje mrzljše vreme. Zadnji sneg je metel od juga in pokril vso državo Ohio.

Dr. Euclid, 29, SDZ

Clanom društva Euclid, št. 29. SDZ se naznana, da se vrši prihodnja seja tretji petek v mesecu, 20. januarja, v Društvenem domu na Recher Ave., točno ob 7:30 zvečer. Sedaj ne bodo seje več ob nedeljah kot dosedaj. Poziva se tudi, da se plača asement do 25. v mesecu — Tajnik.

Prireditev trgovccv

V nedeljo 29. januarja bodo imeli Progresivni trgovci v Collinwoodu veliko prireditev v S. D. Domu na Waterloo Rd. Od določenih se bo čez 100 nagrad. Glavna nagrada je vredna \$215.00. Program na odru. — Vprašajte vašega trgovca za nagradne listike in pride v srečo.

Člani Progresivne Trgovske Zveze so:

A. Mrsnik, 15609 Waterloo Rd. — Frank Mullec, 16811 Waterloo Rd. — Anton Ogrin, 15333 Waterloo Rd.

Letna seja

Letna seja ženskega odseka SND na St. Clair se vrši jutri, v četrtek ob 8. zvečer v uradu doma. Poleg volitev novega odbora je za rešiti mnogo važnih zadev. Poziva se splošno, da se udeležijo vse članice, posebno pa vse ustanovne članice. — F. M. Filip, tajnik.

ČEŠKA DEKLETA POZDRAVLJA POSLANIKA

Na sliki je dr. Vladimir Hurban, češkoslovaški poslanik v Washingtonu, ki je nedavno dosegel na neko češkoslovaško slavnost v New Yorku, kjer so ga pozdravile bruke čehoslovakinje.

Mlađoletna fanta sta ubila in izropala v Missouri starega farmerja

Farmer je bil dobrotnik mlađega morilca. — Fanta sta hotela na zapad, toda ko sta videla, da je zapad še daleč, sta se vrnila v zavod, iz katerega sta pobegnila.

CARROLLTOWN, Mo., 16. januarja. — Dva mlada pobalina, ki sta pobegnila iz nekega dečjega doma, sta danes popolnoma mirno povedala oblastim,

kako sta ubila in izropala nekega starega moža.

"Ker ni hotel dvigniti rok, sem ga ustrelil," je lakonično izjavil oblastim 16-letni Oliver Hammond, dočim je njegov 13-letni tovarš Cleo Ramsey nemo pritrdir.

Pobalina sta umorila 71-letnega farmerja Jima Brickena, ki je živel sam na svoji mali farmi. Lansko poletje je vzel star farmer na svojo farmo fanta Hammonda, ki je sirota, da bi mu pomagal. Na jesen ga je poslal v šolo, toda ker je nepridravljiv šola smrdela, so ga dale oblasti v neki dečji dom. Tam je pregovoril tovarša Ramseyja, naj gre z njim na zapad. Pobegnila sta iz doma ter prvi večer prenočila v hlevu starega farmerja, pri katerem je Hammond jeseni živel. Drugo jutro sta se splazila v hišo, kjer je Hammond našel farmerjevo 22-každarsko puško, s katero je ustrelil starega farmerja v prsa. Nato sta ga zvezlata ter zavlekla pod posteljo. Farmerju je ves čas prosil, naj ga pustita pri življenu, češ, da jim da rad vse, kar ima. Mlada lopova sta premetala vse po hiši ter sta vsega skupaj našla \$9. Preden sta odšla, se je Hammond sklonil pod posteljo ter oddal farmerju v glavo še en strel, ki mu je končal življeno. Nato sta vzel farmerjev stari avtomobil, ter se odpeljala. Toda avto jima je kmalu odpovedal, in ker sta videla, da zapad ni tako bližu, kakor sta domnevала, sta se potepuhala vrnila nazaj v zavod, iz katerega sta pobegnila. Ko so ju oblasti trdo prijeli, sta priznala svoj zločin. Nadehudna pridržala so zaprla.

Prireditev trgovccv

V nedeljo 29. januarja bodo imeli Progresivni trgovci v Collinwoodu veliko prireditev v S. D. Domu na Waterloo Rd. Od določenih se bo čez 100 nagrad. Glavna nagrada je vredna \$215.00. Program na odru. — Vprašajte vašega trgovca za nagradne listike in pride v srečo.

Člani Progresivne Trgovske Zveze so:

A. Mrsnik, 15609 Waterloo Rd. — Frank Mullec, 16811 Waterloo Rd. — Anton Ogrin, 15333 Waterloo Rd.

Letna seja

Letna seja ženskega odseka SND na St. Clair se vrši jutri, v četrtek ob 8. zvečer v uradu doma. Poleg volitev novega odbora je za rešiti mnogo važnih zadev. Poziva se splošno, da se udeležijo vse članice, posebno pa vse ustanovne članice. — F. M. Filip, tajnik.

Delnika seja

Slov. nar. dom v Maple Hts. bo imel glavno ali letno delniško sejo v nedeljo, 22. januarja ob 2. popoldne v S. N. Domu. Delniški in zastopniki društva so prošeni, da se udeležijo vse članice, posebno pa vse ustanovne članice. — F. M. Filip, tajnik.

VODITELJI ADMINISTRACIJE SE BODO MORALI SEDAJ ZADOVOLJITI S 725 MILIJONI

Newdealeraji si zdaj prizadevajo, da ohra- nijo vsaj vsoto, ki jo je odobrila polska zbornica.

PRETI NAMREC NEVARNOST, DA SE OKRNJENO VSOTO ŠE BOLJ OKRNE

WASHINGTON, 17. januarja. — Senatni vodje administracije so pričeli koncentrirati svoja prizadevanja, da preprečijo še nadaljnjo redukcijo relife vsečte, ki jo je poslanska zbornica znašala na \$725,000,000. Kasnar znan, je zahteval Roosevelt za relif \$875,000,000, toda poslanska zbornica je okrnila to vsoto za 150 milijonov dolarjev. Oni, ki jih je na tem, da bi bila za WPA relif odobrena čim večja vsota, se zdaj boje nadaljnega prerekanja o količini vsečte, da se ne bi slednjo znižalo celo na \$600,000,000.

WPA administrator F. C. Harrington je nastopil danes pred senatnim pododborom, kjer se je potegnil za svojo ponovno izjava, da je treba odobriti celotno vsoto \$875,000,000, ker bi komaj ta vsota zahtevala, da se nadaljuje z WPA deli v sedanjem obsegu do meseca julija. Dalje imata nastopiti pred tem odborom tudi F. H. La Guardia, newyorkski župan, in David Lasser, načelnik Workers Alliance, to je organizacije WPA delavcev. Oba sta mnenja, da je potrebna za nadaljevanje WPA del najmanj milijarda dolarjev.

Ciano se je odpeljal snubit Jugoslavijo

Italija, Madžarska in Jugoslavija naj tvorijo fašistični blok, ki se naj priključi rimsко-berlinski osi.

RIM, 17. januarja. — Nocoj je pričela Italija oficijelno pomagati Nemčiji z nanizavanjem balkanskih dežel na rimsko-berlinsko os.

Galeazzo Ciano, italijanski minister zunanjih zadev in zet premierja Mussolinija, se je odpeljal danes na obisk k jugoslovanskemu premierju Stojadinoviću. Njegov poset velja v prvi vrsti prizadevanju, da se odpravijo zadnji ostanki francoskega vpliva v južnovzhodni Evropi.

Fašistični krogi izjavljajo, da je smoter Cianovega obiska, ustanovitev bloka Italije, Madžarske in Jugoslavije, kateri blok naj bi se pripregel berlinskemu osi.

Italijanski minister zunanjih zadev prihaja na povabilo premierja Stojadinovića, ki bo predstavljal Mussolinijevu zetno na čast v Beljaku v Belišču.

Virginia Gayda, urednik lista "Il Giornale d'Italia", kateri list govori z Mussolinijevim avtoritetom, pravi, da bo Italija "csovobodila" Jugoslavijo francoskega in drugega kapitala, s tem, da bo poslala Jugoslaviji svoje inženjerje in mašinerijo za konstrukcijo javnih del.

Vest iz domovine

Leo Kaušek, slovenski grocer, in mesar na 15708 Saranac Rd., je prejel žalostno vest, da mu je v vasi Mrzlo polje, fara Stična na Dolenjskem, preminil v častitljivi starosti oče France Kaušek. Poleg žaljuče soprog Ivane zapušča v starci domovini sina Avgusta, hčeri Karolino, por. Strmole in Johano, por. Zajc. Tukaj zapušča sina Frančka, Joe, John in Leo ter sestro Johano, por. Perat. Prizadetim naše sožalje.

LJUDSKO ŠTETJE V RUSIJI

MOSKVA, 17. januarja. — Danes se prizelo po vsej Rusiji ljudsko štete.

V bolnišnic

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRavnost"

»ENAKOPRavnost«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznalaču v Clevelandu, za celo leto.....	\$5.50
za 6 mesecev.....	\$3.00; za 3 mesece.....
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto.....	\$1.50
za 6 mesecev.....	\$0.60
Za Združeno državo za celo leto.....	\$2.00
za 6 mesecev.....	\$0.45
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države: za celo leto.....	\$2.50; za 3 mesece.....
za 6 mesecev.....	\$1.50
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleve- land, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.	\$0.00 za 6 mesecev.....
	\$4.00;

104

UREDNIKOVA POŠTA

DENAR, DENAR

Cleveland, O. — Kot vse kaže, priliki pravi svojemu možu, ko se bo v tem tednu veliko govorilo in pisalo o denarju, ki je sveta vladar. Ta nam prinaša dobrine in veselje, kakor tudi žalost in gorie. S tem ima vsak svoje skušnje.

Dramsko društvo "Ivan Cankar" bo v tej sezoni igralo tri igre. Za otvoritveno predstavo si je izbralo Andrej Kobalovo komedijo "Denar". Pri tem je glavno za nas ameriške Slovene, da je snov zajeta iz slovensko - ameriškega življenja v New Yorku.

Enako družino Bercetovi iz New Yorka, si lahko predstavljamo v vsakem mestu, kjer so brezposelnici delavci na WPA, od koder dobijo mesečno borih \$60. — S tem denarjem naj se daj gospodinju gospodinji in gospodari kot ve in zna, pa bo še veliko kreg in gorja v hiši. Zakaj? Ker je premalo denarja. Ne pravi zastonj hišna gospodinja Bercetovih: "Kjer ni denarja, je povsod kreg in prepir."

Bercetovi Neži (Josie Močnik) povzroča ta "relif" plača nič koliko preglavic. Rada bi hranila, pa so ji vedno tirjalci za petami. Uhrna, sitna in zadirčna postane. Še posebno jo pa jezi Tom (Anton Eppich), ki nima nobenega smisla za varčevanje. Takoj, ko dobi ček, divja v salón, da bi pognal še tistih par centov. (Če bi mu Neža pustila, seveda.)

Vse slovenske ženice bodo soglašala z Nežo, ko jo bodo videle v nedeljo na odru S. N. Doma, kjer štrgja svojega Tomaža, "to zavapljivo gorilo". Kateri niste izjurjene v takem besedičaju, se boste lahko podučile kako se berejo litanijski možem za take prilike.

Ker je pa Neža prebrisana, kot marsikatera Slovenka, zna vsak cent postaviti na svoje место in si pri vsem tarnjanju nakoči skromen prihranek. Ona je imeniten karakter v prvem in drugem dejanju. Ne bom jo pa hvalila v tretjem dejanju. Tedaj postane premcžna in razvije se v njej dokaj slabih lastnosti. Tomu prepove kaditi pirop, prepove mu pogovarjati se z deklo, nositi mora visok ovratnik "komat" od jutra do včera itd.

Ona pravi: "Sedaj, ko sem te pravila iz tistega 'dumpa' na East Side in od tistega beraštega 'relif worka', sedaj spadam v ta, boljši 'klas'. Še v 'sosajti' te bom vzela, ko se boš enkrat navadil lepih manir."

Iz zgoraj navedenega že razvidite, da je Neža denar pokvaril. Tako je bila vesela bogatava, da se je napihlila in postala prevzeta pura. Ob drugi

Pa o Nežinah nelepih čednostih bi lahko pisala kar naprej in naprej. Toda prihraniti moram nekaj presemenjeno za v nedeljo, bo užitek toliko večji. Gotova sem pa, da Nežo in Toma Berčeta si boste zapomnili za vselej.

Ta dva sta glavna karakterja v tej igri. Oba bosta imenitno pogodila svoji vlogi. On zna biti pohlevan in copataš, ona huda in prepladajoča; ona prevzeta in napihljena, on potuhnjen in ponižen, če treba. Vsi njuni prizori so smeha vredni. Vsak kdor ljubi komedije mora videti to originalno dvojico. O drugih karakterjih bom še poročala.

Ker je snov zajeta iz našega ameriškega življenja, boste slišali veliko angleških besed posmešnih v slovenski govorici.

Če bi ne imela ta igra ameriškega ozadja, ne bi bilo to dovoljeno. Ker se pa vrši prav tukaj, med nami, bomo sami priča, da je vse čisto tako kot je v igri. Avtor igre je veliko prepotoval po Ameriki zato so mu naše razmere prav dobro znane. Po njegovem mnenju je ta igra ena najboljših njegovih najboljših. Jaz sem pa izbrala za "Cankarja" to igro zato, da se bomo seznanili tudi sami s seboj. Vsaka igra nam predči del našega življenja.

Lansko leto, kot se še dobro spominjate smo vas povedali na Dolenjsko na Trško goro. Ne spominjam se igre, da bi bila tako z veseljem sprejeta, kot je bila "Amerikanec na Trški gori". Ob tej priliki so se Dolenjci postavili kot se noben drug "narod". Malo je manjkalo, da nini bil treba klicati Ribnica na pomoč, da bi povečala dvorano. Dolenjci, najlepši vanci, oni časi, ko so v Londonu, Parizu in drugod barantali za naše slovenske dežele. Istočasno smo ameriški Slovenci nabirali sklad ter agitirali za jugoslovansko federativno republiko. Ampak istočasno so se pojavili tiste vrste ljudje, ki ne verujejo v drugo kot v kralje in žandarje.

Zavedna slovenska javnost je imenovala tiste ljudi kraljevaša. To so ljudje zavajalcii svojega lastnega naroda. Povsod se imajo v ospredje ter se ponujajo narodu za nekake predstavite, ampak te narodne copate najo nobenega poštenega nana; denunciansvo, to je njen aktika. Demokracija je tem ljuštem španska vas.

Kot sem omenil slovenska narodna javnost je agitirala za jugoslovansko federativno republiko, klerikalna měšanca pa z Jugoslovansko kraljevinou.

Ako bi takrat bili Jugoslovani siožni, bi imeli danes v Sloveniji republiko, ampak ko so v Londonu in Parizu uvideli, da naredi n' edin, pa smo dobili traja in žandarje. Prej smo imeli pa apostolskega cesarja.

Sedaj je pa fašistična klerikalna diktatura. Kdor zasleduje jugoslovansko politiko, tisti mora pripoznati, da prej ali slej bo Jugoslavija prodana na milost nemilest fašističnim diktatorjem. Gotovo bo kak klerofašist užaljen, ampak je resnica.

Moj prijatelj je dobil pismo iz Jugoslavije, ki vam ga pošljam, da bo narod čital, kakšna je tista opevana jugoslovanska demokracija. Pismo pošljem Enakopravnosti, da ga priobči tako kot je s pridržkom podpisa, to pa radi denunciansta od strani klerofašistov. Čitate ter sodite sami!

August Kužnik

Dragi mi prijatelji: — (V uvodu so pozdravi in vprašanja o zdravju in tako dalje, nato pa se pismo glasi):

Zdaj Ti bom pa resnico povedal o Jugoslaviji, kjer imamo fašistični režim. Zdaj bomo imeli državne volitve, in sicer '11. decembra. Imamo dve stranki,

Necoj je predavanje

Cleveland, O. — Kot je naša javnost najbrže že opazila, se je gibanje Progresivnih Slovenc zlasti v zadnjem času začelo prav živahno razvijati. Aktivnost pri raznih krožkih se veča in tudi krog članic se stalno širi. Pa tudi lahko rečemo, da so naše članice v renci marljive. Ne delajo samo zase, temveč nobene prilike ne zamudijo, da so v pomoč, kjerkoli je sodelovanje naprednega ženstva zaželeno in potrebno.

Krožek št. 2 ima v sredo (danes) ob osmih zvečer svoje redno sejo v spodnji dvorani S. N. Doma. Po seji pa nam bo predavala Mrs. Josephine Zorman, soprga našega poznanega odvetnika Mr. Zormana, ki ima dolgoletne izkušnje kot socialna delavka pri ameriških organizacijah. Začetek predavanja bo ob devetih. Ker vemo, da nam bo imela Mrs. Zorman povedati mnogo zanimivega in poučnega, bodo sode članice seje in predavanja gotove v polnem številu vdeležile. In seveda, tudi članice ostalih clevelandskih krožkov so prijazno vabljene, kakor tudi občinstvo v obči.

Anne Grill

Nekaj v spomin slovenskim kraljevašem

Garfield, Heights. — Gotovo so še v spominu naši slovenski javnici v naši slovenski metropoli Clevelandu ter drugih našelbinah, kjer so nastajeni Slovenci, oni časi, ko so v Londonu, Parizu in drugod barantali za naše slovenske dežele. Istočasno smo ameriški Slovenci nabirali sklad ter agitirali za jugoslovansko federativno republiko. Ampak istočasno so se pojavili tiste vrste ljudje, ki ne verujejo v drugo kot v kralje in žandarje.

Piši, če si to pismo prejel, ker jih včasih tukajšnja pošta pregleduje in zadrži. To je svoboda, ki jo tako opevata Piro in Debevec v "Ameriški Domovini". Naj fašiste vrag vzame, ker hvalijo nekaj, kar ni resnica. Ako se vrнем še kdaj v Cleveland, jima bom jaz povedal o tukajšnji svobodi in o lažih, ki jih trošita o njej."

(Slede privatni pozdravi).

pomeni Jugoslovanska Radikalna Zajednica, in našo napredno, ki se imenuje Opozicija, ker sedaj smo se v Sloveniji napredniji združili z Hrvati dr. Mač-

Zdaj pa nekaj besed o naši "svobodi". Opozicija ne sme nič javno agitirati, ker te za vsako malenkost zapro. Naši napredni časopisi ne smejo niti besede zapisati o volitvah, klerikalci pa slikajo v svojih časopisih naše kandidate kot opice in zverine in lažeo o njih. Jaz sem bil že trikrat zaprt, toda je vse za- stonj, ker jaz se ne podam fašizmu. Ako vidijo na cesti večjo skupino mož in kakega naprednika med njimi, jih orožniki takoj razjenejo. Dne 20. novembra je bil pri nas veliki fašistični shod, toda mi smo jim ga razbili. Od opozicije nas je bilo okoli 150, onih pa mnogo več in še osem orožnikov, pa vendar jim ni pomagalo in so se moralni umakniti, ker mi zahtevamo svobodo, ne strahovlado, kot jo imamo sedaj.

"Saj tu vam je čisto dobro. Kaznjenec: "Ne rečem, nam je sedaj sila. Vendar bi lo dobro, če bi gospod prednik vsaj vsak teden enkrat sli na obisk." Predsednik višjega sodišča biše kaznili in najde vse najlepšem redu. Kuhinja izvrna, na, snaga popolna. Pa prav kemu kaznjencu:

"Saj tu vam je čisto dobro. Kaznjenec: "Ne rečem, nam je sedaj sila. Vendar bi lo dobro, če bi gospod prednik vsaj vsak teden enkrat sli na obisk."

Ce je zdravnik v letovis. Doktor R. se je silno rad hvalej. Ko je po enem mesecu spet sel v svojo stalno večerno držbo "pri Sodčku", se takoj hvalil:

"Imenito sem se imel. Več mesec sem bil na južni dunajski obali."

"Da, čitali smo včeraj to časopis, se oglasti občinjanj, tajnik, cigar strupenega jezma se je vse balo."

"Čitali? Ni mogoče. Kaj pa pisali?" — vpraša radovedni doktor.

"To, da je število smrtnih primerov v zadnjem mesecu pri nas znatno padlo," — ga zavtrajnik.

Nak, kar je res, je res! Dati nameraval dr. Korčec prenjo ljubljanski grad vrh Triglav pa bi skoraj človek ne verjet.

Včasih so se res dogajali čudeži, ko so angelei prenašali pretečki hišice, danes pa ni o čudežih nič več slišati; danes prenašata radio in televizija, doma še človeški glas in človeški podobno iz kraja v kraj. Ampak, da bi danes kdo gradove prejkal, tisto pa ne! Upam torej, da ga slovenski in hrvaški komunisti zaradi tega ne bodo napadnili, saj vendar vedo, da ni angel, eden nosi halje, dopetnice in ženske v roki in da mu manjkajo tudi krila na hrbtu. Vse te pritiski pa so neobhodno potrebne opomu, ki hoče hiše ali gradove prenašati.

Oglasajte v — "Enakopravnost"

MORILEC IZ USMILJE-NJA

NEW YORK, 17. januarja. — Danes je bil Louise Greenfield, ki je umoril svojega sedemnajstletnega, neozdravljivo bebastega sina, (o čemer smo izčrpno poročali), pred tukajšnjim sodiščem obtožen umora po prvem redu.

UREDNIK OBSOJEN V DOSMRTO JEČO

BERLIN. — Nacijsko sodiščo je obseglo Ernesta Neckscha, bivšega socialističnega urednika v dosmrtno ječo. On in še dva druga so bili obtoženi, da so delovali na organiziranju prepovedanih političnih strank.

Pueblo, Colo. — Tu je pred kratkim umrl Ignac Miklč z Brega pri Stični na Dolenjskem V Ameriki je živel 38 let in tu zavuča ženo, tri sinove in dve hčeri.

SVETEK FUNERAL HOME

RAVNO TAKA POSEBNOST

Naša posluga invalidnega voza je ravno tako posebna in zaželjena kot naša pogrebna posrežba; odlikuje se z zanesljivo in točno pozornostjo.

Richard Voss:

14

PAVEL IN JUDITA

ROMAN

NEUTESENE LJUBEZNI

To so delali skrajno pobožno, s sklenjenimi rokami, kakor bi bila midva dve čudežni sveti podobi. Poslušati sva morala, kakšna mlada, blagoslovljena človeka sva. Napisled se je zbrala vsa vas. Tudi duhovni gospod je prišel in imel pod božjim milim nebom nad vse ganljiv nagovor na svojo ljubo krščansko župnijo in vsebinu te pridige sva bila midva. Judita, ki je spet postala docela tiha in zelo bleda, je začela vendar sliti k odhodu.

Dobri vaščani so naju komaj pustili; kakor bi bila najina načrnost plašč in varstvo pred nevarnostjo, saj je bila voda še zmeraj iz struge. Ko sva se potem skoraj s silo odpravila na pot, so nuju spremljali velik del poti, da je bilo, kakor bi šli v dolgi procesij, kjer sva midva duhovna. Saj sva bila tudi prešinjena s svetim duhom, ki je božja ljubezen . . .

Potem sva potovala skupaj skozi blečeči se dan. Dostikrat sva morala delati ovinke, plezati po strmih skalah in se v velikem loku ogibati uničenju. Le če sva bila zelo utrujena, sva počivala in si zato vselej zbrala kar najlepši in najsmotnejši prostor.

Še enkrat sva jedla; povedati pa ljudem svoje zgodbe nisva več hotela; rajši sva pustila, da so začudeno strmeli v nazu.

Res sem opazil, kako so ljudje povsod strmeli nad Juditino lepoto in kako so se za njo ozirali.

Ker je bila noč spet nad vse ljubka in je rastoči mesec še jasneje svetil kakor v mlini noči strahot, sva sklenila, da nadaljuje svoje potovanje tudi ponoči. Če sva se utrudila, sva morala samo pomisliti na strah domačih, da sva se spet bolje počutila. Za Boznom, ki sva šla skozenj ko se je začelo temniti, je bila cesta že toliko boljša, da sva si lahko z zadnjim ostankom Juditinega denarja najela voz. Pripeljal naju je do bližine Waidbrucka, kjer se je spet začelo opustošenje. Vendar pa sva prisla srečno do reke, docela spočita zaradi vožnje, in zaradi bližine doma že veseljša. Komaj sva čakala, da bova doma.

Prav tedaj, ko je vzalo solnce, sva prišla ob Eisacku do tistega kraja, kjer je bil še včeraj sredi struge otoček iz vrba. Obstala sva in pogledala tja. Zdaj je bilo vse na delež preplavljeno z rumeno, klokotajočo vodo.

Potem sva zagledala nekaj o-

trok. Stali so in strmeli v naju, kakor ne bi bila iz mesa in kosti, ampak dva strahova. Potem so zbežali stran, proti cerkvi. Slišala sva, da nekaj kriče, toda nisva razumela, kaj.

Kmalu sva zagledala ijudi, ki so hiteli iz cerkve. Vsi presenečeni so obstajali in nekateri so nama šli naproti. In na glas so klicali:

"Mladi gospod Rok in mlada Platterjeva! Torej nista mrtva? Nista se ponesrečila v valovih Eisacka, kakor so vaju baje videli in kakor vsi mislijo? O javini smrti so prepričani tudi milostni starši mladega gospoda. Glejte vendar, glejte — živa sta stala!"

In vso so kričali: "Živa sta! Poglejte ju! Živa sta!"

V grozi sem vzkliknil:

"Ali so tudi moji starši prepričani, da sva mrtva?"

Govoril sem še, ko sem ju zagnal. Pribajala sta iz cerkve. Moja sladka mati je bila oblečena docela črno. Tudi gospa Leitnerjeva s Platterjeve domačije je bila poleg; in tudi ona vse v črnom. Tedaj sva šele razumeala, da so imeli v vaški cerkvici mrtvaško opravilo za nama dvema živima in da so bili moji starši pri tej mrtvaški slovesnosti z vso zvesto občino red.

Zdaj sem še opazil, da so bile vse vaščanke in tudi vse ženske služabnice z gradu in s Platterjeve domačije črno oblečene.

Ko je moja sladka mati spoznala, da stoji njen sin Rok, ki je o njem mislila, da je mrtve, pred njo kot živ človek iz mesi in kosti, se je brez glasu zgrudila in obležala kakor mrtva.

Moj strogi gospod oče je bil bled kakor mrljč in je visel s pridruženim stokanjem svojemu velikemu fantu okoli vrata. Ko so ljudje videli, kako strogi gospoda, ker vidi spet svojega najdenega sina, so se razjokali vsi, da so še mene oblike debele sol-

Tedaj je otrok sklonil glavico, prisrčno me je pogledal in mi rekel s sladko preprostostjo:

"Ostala bom, kjer boš ti ostan; tja pojdem, kamor pojdeš ti, in nič me ne bo moglo od tebe ločiti."

Tik naju je cvetela lesnika. Stopil sem k njej, odломil tanko vejico in jo zvili v krog. Potem sem pritisnil ta rožnatni venec cvetja svoji nevestici na zlate lase . . .

Ob svetlikajočem se solnčem svitu sva potem prišla v Enno in svečano so se glasili zvonovi v vaški cerkvici. Tudi zvon v grajski kapeli se je oglasil.

Nisva si mogla misliti, komu so namenjeni ti pobožni glasovi. Zakaj bila ni niti nedelja niti praznik. Da bi imeli zahvalno mašo zaradi srečno prestane povodnji, si nisva mogla misliti. O najini čudežni rešitvi tudi niso nicesar vedeli, ampak so morali nasprotno misliti, da vsa izgubljena. Nehote sem prijet Judito za roko, ki se je na njen svetil moj zlati obroč.

Z roko v roki sva šla dalje. Prišla sva na vaško cesto, kjer izprva nisva videla žive duše.

Potem sva zagledala nekaj o-

ze. In svojega ženskega tuljenja se še sramoval nisem.

Medtem je poklepnila Judita k moji materi, položila njen glavo v naročje in s tihim glasom neprestano ponavljala same tele besede:

"Saj vendar živi! Saj vendar živi! Glej, ljuba mati, tvoj sin vendar živi!"

Zdaj je prišel zraven tudi naš dobrski star kaplan v obleki, ki je v njej za naju opravljal svoj sveti posel. Ko se je moji sladki materi vrnila zavest in ko je nad nama prelila toliko solza, sva morala samo pripovedovati in zmeraj iznova pripovedovati.

Zvonovi niso več zvonili, kakaj tudi dečka, ki sta vlekla vrvi, sta pritekla. Kaplan ju je poslal nazaj, naj še zvonita. Med donenjem zvonov se je razvil spredaj; spredaj je hodil duhovni gospod. Za njim med mojimi ljubimi starši Judita in jaz spet z roko v roki. Za nama pa je stopala županja s Platterjeve domačije, služinčad in še vse kar je lezlo in šlo.

V cerkev smo šli. Z roko v roki sem stal z Judito in starši pred starjem in kaplan Plohnem, ki je imel namestu mrtvaškega opravila zahvalno službo božjo.

Moja mlada nevestica pa je imela na glavi še zmeraj svoj venec iz lesnikovega cvetja.

To cvetje se bo kmalu izpremenilo v cvetoče mirte.

Mladi gospod Rok z gradu Enne in Juditka Platterjeva se imata rada

Še tisti dan je opazila moja mati na Juditini roki ozki zlati obroč z rubinom, ki ga je bila nekoč podarila svojemu najljubšemu sinu. Nič ni rekla zaradi tega. Opazil pa sem dobro, kako je neprestano gledala s svojimi velikimi, prestrašenimi očimi na naju dva otroka, ki sva se s tako svetimi rečmi igrala — kakor je gotovo mislila. Ta doodek jo je do srca pretresel; najina rešitev se je je zdele lep čudež, ki ga je izkazalo nebo na pripričnjo svete Barbare; svojega ljubega sina, divjega mladega gospoda Roka, ki je dobila tako rekoč drugič iz božjih rok, da je bila vsa njena duša zamaknjena in blažena.

Morda je mislila moja mati: "Kar Bog združuje, naj človek ne poskuša ločiti" — čeprav je grad kakšnega lepega dne nepriz.

on grof Ennski, ona pa Platterjeva."

Toda če vzame mladi gospod grof Juditka s Platterjeve domačije, ne pojde v Rim; in če ne pojde v Rim, tudi ne bo duhovnik . . .

Nisem vedel, kako se je mati z vsem tem v svojem srcu pomirila in tega tudi nisem dočekal.

Na večer velikega dne smo sedeli vsi v dvorani, kjer smo tudi večerjali. Ker pod visokimi oboki še ni bilo pomladanskog toplo, je gorel v kaminu velik ogenj.

Ob tem kamnu, ki je bil tako visok, da bi bili v njem lahko pekli vola na ražnju, je sedel že cesar Maksmilijan, ko je prišel na lov v Briksen. V zgornji dvorani smo imeli še naslanjanje — pokrit je bil z rdečim, že davno obledelim žametom — ki je v njem priljubljeni visoki gospodar Avstrije počival pri grofu Ennskem. Danes sva imela midva rešenca časten prostor bližu ognja, katerega drhteči odsev je padal po slikah na stenah, ki kažejo samo slavnega cesarja enške hiše in ohranjujojo spomin na sinove in vnukove tega plemenitega rodu. Vendar pa takega poročnega potovanja, kakor ga je imel mladi gospod Rok, ni med njimi . . .

Obdobje se je hotela vrnila Judita v spremstvo gospode Leitnerjeve na Platterjeve domačije k svojemu zverinjaku. V prejšnjih časih je moji starši ne bi bili pustili stran, ali pa bi jih vsaj dolgo prosili, naj še nekaj časa ostane; danes je niso sili in prosili. To sem dobro opazil, toda ničesar si nisem iztegnil storil, in sicer najbrž zato, ker napravi sreča sedemnajstletno srečo tako prevzetno in ker

čakovani obisk. Toda dobro poti je zmeraj zadnji dni in meseču, ko je bila že stara, pojedel mladi gospod Rok: na grad Enno niso prihajali gostje, ne pričakovani ne nepričakovani, kajti Juditka ni bila nikakršen gost. Toda pecivo je moja mati redno vsakega prvega v mesecu sama zamesila in speklala.

Še nekaj moram jaz, veliki, otročji fant poročati: kako imenitno je neki mladi gospod Rok spel tisto noč na trdi postelji v svoji visoki sobi v stolpu. Sajnalo se mu ni niti o neki mladi gospodiči, ki je imela na prstu ozek zlat obroč.

Druži dan sem takoj opazil, da je moja mati govorila z očetom o tisti stvari — namreč o zgodbji s prstanom — in da ga je prosila, naj misli, da je vse to samo otroška igra. Zato je molčal moj strogi g. oče, kar mi je bilo prav všeč, ne morda iz strahopetne bojažni, ampak doči bolj iz nekakšne plašnosti, da bi se pustil dotakniti nečesa posvečenega.

Ze določne se je hotela vrnila Judita v spremstvo gospode Leitnerjeve na Platterjeve domačije k svojemu zverinjaku. V prejšnjih časih je moji starši ne bi bili pustili stran, ali pa bi jih vsaj dolgo prosili, naj še nekaj časa ostane; danes je niso sili in prosili. To sem dobro opazil, toda ničesar si nisem iztegnil storil, in sicer najbrž zato, ker napravi sreča sedemnajstletno srečo tako prevzetno in ker

je mlada ljubezen tako polna staja, da žari še skozi sive oblike. Tudi Judite ni preveč bolelo, ko so jo tako prijazno in mirno poslali domov. Že takrat sem mislil v svoji domišljiji: "Dočela drugačne in zelo hudo morajo biti tiste reči, ki bi lahko zmedile mojo nevestico." Tako dobro sem poznal to ponosno in močno dušo že takrat.

(Ta zadnji stavek sem pre napisanom dodal po mnogih letih, ko sem že vedel, koliko moči je bilo treba, da se je ta ženska odtrgala od duše, ki se je docela vdala.)

(Dalec priročanje)

Proda se

Proda se 1929 Auburn sedan tires in drugo v dobrem stanju — Cena \$45. Elyria Auto Repair and Welding, 6815—31 Superior Avenue.

Poziv

Spodaj podpisani bi rad prispe v dotiku s vsemi tistimi rojaki v Clevelandu kateri so dali svoje hranilne knjižice tistem brokerjem za White Haven pokopali srečo, mislim tiste ki so imeli prihranke pri International Savings & Loan Co., na 6235 St. Clair Avenue. Prizadeti ste posredno, da se pismeno javite nadaljnja pojasnila na

Math Shuster
718 Hall Ave.
St. Marys, Pa.

VLOGE
v tej posojilnicici zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C. Sprejemamo posebne in društvene vloge.

Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue HEnd. 557

RAZPRODAJA

Vse fine STERLING suknje, kakor tudi FUR Coats, kar jih je še v zalogi dobitje sedaj po najnižjih cenah kakor na kateri drugi razprodaji in to direktno iz tovarne. Samo pokličite ali mi pišite, da pridevam po vas in vas peljem v tovarno.

BENNO B. LEUSTIG
1034 ADDISON ROAD
ENdicott 3426

◆◆◆◆◆

"MY CARLTON
STAINLESS STEEL WARE
IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY
KITCHEN... AND IT STAYS BRIGHT"

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware.

SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.

"PROFESSOR NOODLE"

POPPER TEASES
Dear Professor:
My husband says: "You dames are vain, you spend your dough good looks to gain!" He gets me sore, I must admit, so tell me how to make him quit. Doris

Just tag him to his barber shop, and watch the dough your spouse will drop. I'll bet that he's that kind of gent who leaves enough to pay their rent!
Prof. Noodle

EXTRA

Remember—when you take a Smith Brothers Cough Drop you get Vitamin A—extra!

Smith Bros. Cough Drops are the only drops containing VITAMIN A

This is the vitamin that raises the resistance of the mucous membranes of the nose and throat to cold infections.

(3) TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo osebo do skupine treh skledic za sadje. Zamenjajte lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME _____
Naslov _____
Mesto _____

Enakopravnost
6231 St. Clair Ave., HEnderson 5311 - 5312

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.